



## **Түсінік хат**

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде оқушылар үлкен ауқымды ақпараттарды тез қабылдап, сараптап, логикалық қорытындылар жасай білулері керек. Логикалық және жүйелі ойлауды қалыптастыруда шахматтың алатын орны зор. Ол оқушылардың аз уақытта ойлдарын шоғырландыруына, туған жағдаятты сараптауға және шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге, төзімділікке тәрбиелейді.

**Бағдарламаның мақсаты** : шахмат сабағы арқылы шығармашыл, дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

### **Бағдарламаның міндеттері:**

Білім беру:

- Шахматтың шығу тарихымен таныстыру;
- Ойын ережелерін үйрету;
- Тұлғаның логикалық ойлауын, есте сақтауын, орнықтылығын жаң басқа да жағымды қасиеттерін жетілдіру;
- Төзімділігін, өз өзіне және қарсыласына сынмен қарауын;
- Еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге.

### **Оқыту бағдарламасы**

**Оқушылардың білім біліктілігіне қойылатын талаптар.**

Бірінші жылды аяқтағаннан кейін оқушы білу керек:

- шахматы ойнау ережесін;
- ойнаушының құқы мен міндеттерін;
- шахматтың шығу тарихын;
- ойын тактикасы туралы негізгі түсінік.

Орындай білуі керек:

- алған білімдерін практикада қолдана білу;
- назарларын, ойларын шоғырландырып, уақытты үнемдеу;
- шахматы құштарлықпен ойнау.

**“Шахмат” үйірмесі**  
**1 сынып**  
**Аптасына -1 сағат. Жылына-35 сағат**

Сабақтың тақырыбы	Сағат саны			Уақыты
	барлығы	теория	практика	
Кіріспе. Ұйымдастыру сағаты.	1	1	-	07.09
Шахмат ойынының маңызы	1	1	-	14.09
Шахмат ойнау ережелері	2	1	1	21.28/09
Шахмат- спорт, ғылым, өнер.	1	1	-	05.10
Шахмат ойынының спорттық ережесі мен мәдениеті	2	1	1	12.10 19.10
Шахмат ойынының элементтері (шахмат тақтасы, ойын алаңы, фигуралар туралы мәлімет)	2	1	1	26.10 09.11
Шахмат ойынының мақсаты, тәртібі (мат қою). Шахмат фигураларының жүрістері (Әр фигуралардың жүрістері айтылады)	2	1	1	16.11 23.11
Арбаның (ладья) жүрісі	2	1	1	30.11/07.12
Пілдің (слон) жүрісі	2	1	1	14.12/21.12
Уәзірдің (ферзь) жүрісі	2	1	1	28.12/11.01
Аттың (конь) жүрісі	2	1	1	18-25.01
Патшаның (король) жүрісі	2	1	1	01.02/15.02
Әскердің (пешка) жүрісі	2	1	1	22.02/01.03
Әскердің өз түсіндегі кез келген фигураға айналуы	2	1	1	08-15.03
Сайыс сабақ	2		2	29.03/05.04
Патшаның орын ауыстыруы (ракировка)	2	1	1	12.04 19.04
Шах қою	2	1	1	26.04/03.05
Мат қоюдың қарапайым схемасы	2	1	1	10-17.05
Сайыс сабақ	1		1	24.05
Қорытынды сабақ	1		1	31.05
<b>Барлығы</b>	<b>35</b>	<b>17</b>	<b>18</b>	

## *Қолданылған әдебиеттер*

### *Мұғалім үшін:*

1. Карпов Анатолий Евгеньевич «Учитесь шахматам» 120 стр. 1997 г;
2. В. Панов. «Первая книга шахматиста»;
3. [http:// Parchess.ru](http://Parchess.ru). «Шахмат ойнап үйрену».

### *Оқушылар үшін:*

1. [http:// Panchess.ru/panov/1.htm](http://Panchess.ru/panov/1.htm) «Шахмат ойнап үйрену» ;
2. Раймбекова Қ. -Өлке, 2011.